

CARMINUM

Nec Stygia cohíbebor unda.
 Jam jam residunt cruribus asperzæ
 Pelles : & album mutor in alitem
 Superne ; nascenturve leves
 Per digitos , humerosque plumæ.
 Jam Dædalæ ocyo Icaro,
 Visam gementis litora Bosphori,
 Syrteisque Gætulas , canorus
 Ales , Hyperboreosque campos.
 Me Colchus , & , qui dissimulat metum
 Marsæ cohortis , Dacus , & ultimi
 Noscent Geloni : me peritus
 Disceit Iber , Rhodanique potor.
 Absint inani funere nænæ,
 Luctasque turpes , & querimonix:
 Compesce clamorem , ac sepulcri
 Mitte supervacuos honores.

MUNIMENTA
Q. HORATII

FLACCUS

CARMINUM

LIBER III.

ODE I.

*Non opibus , aut honoribus , sed animi tranquillitate
 vitam beatam effici.*

O Di profanum vulgus , & arceo

Favete linguis : carmina non prius

Audita Musarum Sacerdos

Virginibus , puerisque canto.

Regum timendorum in proprios greges ,

Reges in ipsis imperium est Jovis ,

Clari Giganteo triumphos

Cunæta supercilios moventis.

Est , ut viro vir latius ordinet

Arbusa sulcis , hic generosior

Descendat in campum peritores.

Moribus hic , meliorque fama

Contendat ; illi turba clientium

Sit major . Äqua lege necessitas

Sortitur insignes , & imos.

Omne capax movet urna nomen.

Districetus ensis cui super impia

Cervice pender , non sicutæ dapes

Dulcem elaborabunt saporem;

Non avium , citharæque cantus

Somnum reducent. Somnus agrestium
 Lenis virorum non humileis domos
 Fastidit, umbrasamque ripam,
 Non Zephyris agitata Tempe.
 Desiderantem quod satis est, neque
 Tumultuosum sollicitat mare,
 Nec st̄vis Arcturi cadentis
 Impetus, aut orientis Hadi:
 Non verberat grandine vineas,
 Fundusque mendax, arbore nunc aquas
 Culpante, nunc torrentia agros
 Sidera, nunc hiemes iniquas.
 Contracta pisces & quora sentiunt,
 Jactis in altum molibus: hic frequens
 Cementa dimitit redemptor
 Cum famulis, dominusque terra
 Fastidiosus: sed timor, & mina
 Scandunt eodem, quo dominus: neque
 Decedit & rasa tremi, &
 Posse equitem sedet atra cura.
 Quod si dolentem nec Phrygias lapis,
 Nec purpurarum sidera clarius
 Delinit usus, nec Falerna
 Vitis, Achemeniumque costum:
 Cur invidendis postibus, & novo
 Sublime ritu moliar atrium?
 Cur valle permute Sabina
 Divicias operiosiores?

AD AMICOS.

ODE II.

*Putros ab ineunte etate assuefaciendos esse paupertati,
 rei militari, vitaque laboriosa.*

A Ngustam, amici, pauperiem pati

Robustus acri militia puer
 Condiscat: & Parthos feroceis

Vexer eques metuendus hasta:

Vitamque sub divo, & trepidis agat

In rebus: illum ex moenibus hosticis

Matrona bellantis tyranni

Prospiciens, & adulsa virgo

Sospire, Heu, ne rudit agnum

Sponsus lacescat regius asperum

Tactu leonem, quem cruenta

Per medias rapit ira cædeis,

Dulce, & decorum est pro patria moriri

Mors & fugacem persecutur virum,

Nec parcit imbellis juventa

Poplitibus, timido tergo,

Virtus repulsa ne scia sordide,

Intaminatus fulget honoribus;

Nec sumit aut ponit securis

Arbitrio popularis aura,

Virtus, recludens immeritis mori

Celum, negata tentat iter vias;

Cœtusque vulgareis, & udamque

Spernit humum fugiente penna.

Est & fideli tutu silentio

Merces: verabo, qui Cereris sacra

Vulgarit arcane, sub isdem
Sit trabis, fragilemve mecum
Solvat phaselum. Sæpe Diespiter
Neglectus incesto addidit integrum:
Raro antecedentem secessum
Deseruit pede poena claudio.

ODE III.

*Oratio Junonis de bello Trojano finito, & imperio
Romano à Trajanis initium capture.*

Justum, & tenacem propositi virum
Non civium ardor prava jubencium;
Non vultus instantis tyranni, & obnubilat amorem.
Mente quatit solidas, neque Auster,
Dux inquieti turbidus Adix, &
Nec fulminantis magna Jovis manus:
Si fractus illabatur orbis, &
Impavidum ferient ruinx.
Hac arte Pollux, & vagus Hercules
Ensis, arceis attigit igneas:
Quos inter Augustus recumbens
Purpureo bibit ore nectar.
Hac te merentem, Bacche pater, tua
Vexere tigres, indocili jugum
Collo trahentes: hac Quirimus
Martis equis Acheronta fugit,
Gratum elocuta consiliantious
Junone Divis, Ilion, Ilion
Fatalis, incestusque judea.
Et mulier peregrina vertit
In pulvrem: ex quo destituit Deos
Mercede pacta Laomedon, mihig

Cas-

LIBER III.

Castæque damnum Minerva
Cum populo, & duce fraudulentio.
Jam nec Lacænæ splendet adultera
Famous hospes? nec Priami domus
Perjura pugnaceis Achivos
Hectoris opibus refringit:
Nostrisque ductum seditionibus
Bellum resedit. Protinus & graveis
Iras, & invisum nepotem,
Troica quem peperit sacerdos,
Martis redonabo. Illum ego lucidas
Inire sedes, ducere nectaris
Succos, & adscribi quietis
Ordinibus patiar Deorum.
Dum longus inter seviat Ilion
Romamque pontus: qualibet exules
In parte regnanto beati:
Dum Priami, Paridisque busto
Insultet armatum, & catulos feræ
Celet inulta: stet Capitolium
Fulgens, triumphatisque possit
Roma ferox dare jura Medis.
Horreanda late nomen in ultimas
Extendat oras: qua medijs liquor
Secernit Europen ab Afro,
Qua tumidus rigat arva Nilus:
Aurum irreppum, & sic melius situm
Cum terra celat, spernere fortior,
Quam cogere humanos in usus,
Omne sacrum rapiente dextra.
Quicunque mundo terminus obstitit,
Hunc tangat armis: visere gestiens,
Qua parte debacentur ignes,
Qua nebulæ, pluviaque rores.

E 3

Sed

Sed bellicosus fata Quiritibus
Hac lege dico, ne nimium pii,
Rebusque fidentes, avitæ
Tecta velint reparare Trojæ.
Trojæ renascens alite lugubri
Fortuna, tristi clade iterabitur,
Ducente viætrices catervas
Conjuge me Jovis, & sorore.
Ter si resurgat murus aheneus
Auctore Phebo: ter pereat meis
Excisus Argivis: ter uxor
Capta virum puerosque ploret.
Non hac jocosa convenienti lyra:
Quo Musa tendis? desine per vicax
Referre sermones Deorum, &
Magna modis tenuare parvis.

AD CALLIOOPEN.

ODE IV.

Se à multis periculis, Muzerum ope, creptum fuisse.
Male cessisse omnibus, qui aduersum Deos
aliquid moliri voluerint.

Descende celo, & dic, age, tibia
Regina, longum, Calliope, melos:
Seu voce nunc mavis acuta,
Seu fidibus, citharave Phoebi.
Auditis? an me ludit amabilis
Insania? audire, & videor piros
Errare per lucos, amœnæ
Quos & aquæ subeunt, & auræ.
Me fabulosæ Vulture in Appulo,

Altri-

Altricis extra limen Apulia,
Ludo, fatigatumque somno,
Fronde nova puerum palumbes
Texere: mirum quod foret omnibus,
Quicumque celse nidum Acherontis,
Saltusque Bantinos, & arvum
Pingue tenet humilis Ferenti:
Ut tuto ab atris corpore vipers
Dormirem, & ursis: ut premerer sacra
Lauroque, conlataque myrto,
Non sine Dis animosus infans.
Vester, Camœnæ, vester in arduos
Toller Sabinos: seu mihi frigidum
Præneste, seu Tibur supinum,
Seu liquidæ placuere Baja,
Vestris amicus fontibus, & choris,
Non me Philippis versa acies retro,
Devota non extinxit arbor,
Ne Sicula Palinorus unda.
Ucumque tecum vos eritis: liben:
Insanientem navita Bosphorum
Tentabo, & arentes arenas
Litoris Asyriæ viator.
Visam Britannos hospitibus feros,
Et latum equino sanguine Concanum:
Visam pharetratos Gelonos,
Et Scythicum inviolatus amnem.
Vos Cesarem altum, militia simul
Fessas Cohortes reddidit oppidis,
Finire quærentem labores
Pierio recreatis antro.
Vos lene consilium, & datis, & dato
Gaudetis alma. Scimus, ut impios
Titanae, immanemque turram

Fulmine sustulerit corusco,
 Qui terram inertem , qui mare temperat , obul-
 Ventosum , & umbras , regnaque tristia ,
 Divosque , mortalesque turbas
 Imperio regie unus a quo .
 Magnum illa terrem intulerat Jovi
 Fides juvenis horrida brachiis ,
 Fratresque tendentes opaco
 Pelion imposuisse Olympo .
 Sed quid Typhoeus , & validus Mimas ,
 Aut quid minaci Porphyron statu ,
 Quid Rhœtus ; evulsiisque truncis
 Enceladus jaculator audax ,
 Contra sonantem Palladis ægida
 Possent ruentes hinc avidus setie
 Vulcanus , hinc matrona Juno , &
 Nunquam humeris positurus arcum ,
 Qui rore puro Castalæ lavit
 Crineis solutos , qui Lycæ tener
 Dumeta , natalemque silvam ,
 Delius , & Patareus Apollo .
 Vis consili expers mole ruit sua :
 Vim temperatam Di quoque provehunc
 In majus : idem odere vireis
 Omne nefas animo moventis .
 Testis mearum centimanus Gyas
 Sententiarum , notus , & integræ
 Tentator Orion Diana ,
 Virginea dominus sagitta .
 Injecta monstris terra dolet suis :
 Moeretque partus fulmine luridum
 Missos ad orcum : nec peredit ,
 Impositam celer ignis Etnam ,
 Incontinentis nec Tityi jecur

Relinquit ales , nequit additus
 Custos : amatorem træcentæ
 Pirithoum cohibent catenæ .

A U G U S T I N A L A U D E S .

O D E . V .

Reguli constantia , & ad Panos reditus

Cælo tonantem credidimus Jovem
 Regnare : præsens divus habebitur
 Augustus , adiectis Britannis
 Imperio , gravibusque Persis .
 Milesne Crassi conjuge barbaræ
 Turpis maritus vixit ? & hostium
 (Proh curia , inversique mores)
 Consenit sacerorum in arvis
 Sub rege Medo Marsus , & Appulus ,
 Anciliorum & nominis , & toge
 Oblitus , æternaque Vestæ ,
 Incolumi Jove , & urbe Roma .
 Hoc caverat mens provida Reguli ,
 Dissentitis conditionibus
 Fecdis , & exemplo trahenti
 Perniciem veniens in ævum , non :
 Si non periret immiserabilis
 Captiva pubes . Signa ego Punicis et militaris
 Affixa delubris , & arma
 Militibus sine eade , dixit , apud eum munera se ducere
 Directa vidi , vidi ego civium nostrorum
 Reverta tergo brachia libero ,
 Portasque non clausas , & arva
 Marte coli populata nostro .

Auro repensus scilicet acrior
Miles redibit? flagitio additis
Damnum. Neque amissos colores
Lana referi medicata fucos.
Nec vera virtus, cum semel excidit
Curat reponi deterioribus.
Si pugnat extricata densis
Cerva plagis, erit ille fortis,
Qui perfidia se dedidit hostibus:
Et Marte Poenos proteret altero,
Qui lora restrictis lacertis
Sensit iners, timuitque mortem
Hinc, unde vitam sumeret aptius
Pacem & duello miscuit. O pudor!
O magna Carthago, probrosis
Altior Italie ruinis!
Ferrui pudicae conjugis osculum,
Parvosque natos, ut capitis minor,
Ab se removisse, & virilem
Torvus humi posuisse vultum:
Donec labanteis consilio patres
Firmaret auctor nunquam alias datos
Interque moerentis amicos
Egregius properaret exul.
Atqui sciebat, quæ sibi barbarus
Tortor pararet: non aliter tamen
Dimovit obstanteis propinquos,
Et populum redditus morantem;
Quam si clientum longa negotia
Dijudicata lite relinqueret,
Tendens Venafranos in agros,
Aut Lacedæmonium Tarentum.

AD ROMANOS.

ODE VI.

Corruptos sue atatis mores insellatur.

Delicata majorum immeritus lues,
Romane, donec templa refeccris
Ædeisque labenteis Deorum, &c
Fœda nigro simulacula fumo.
Dis te minorem quod geris, imperas:
Hinc omne principium, huc refer exitum,
Di multa neglegti dederunt
Hesperia mala luctuosæ.
Jam bis moneses, & Pachori manus,
Non auspicatos contudit impetus
Nostros, & adjecisse prædam
Torquibus exiguis renidet.
Pene occupatae seditionibus
Delevit urbem Dacus, & Æthiops:
Hic classe formidatus, ille
Missilibus melior sagittis.
Fœcunda culpa sœcula, nuptias
Primum inquinavere, & genus, & domos:
Hoc fonte derivata clades
Inque patres, populumque fluxit.
Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo, & singitur artibus:
Jam nunc & incestos amores
De tenero meditatur ungui.
Mox Juniores quarit adulteros
Inter mariti vina: neque eligit,
Cui donet impermissa raptim
Gaudia luminibus remotis:

Sed jussa coram non sine concio
Surgit marito, seu vocat institor,
Seu navis Hispanæ magister,
Dedecorum pretiosus emtor.
Non his juventus ora parentibus
Infectit & quor sanguine Punico;
Pyrrhumque, & ingentem cecidit
Antiochum, Annibalemque dirum:
Sed rusticorum mascula militum
Proles, Sabellis docta ligonibus
Versare glebas, & severæ
Matris ad arbitrium recisos
Portare fustes, sol ubi montium
Mutaret umbras, & juga demeret
Bobus fatigatis, amicum
Tempus agens abeunte curru.
Damnosa quid non imminuit dies?
Ætas parentum peior avis, tulit
Nos nequiores, mox daturos
Progeniem vitiosiorem.

AD ASTERIEN.

ODE VII.
Consolatur eam de viri sui absentia mestem, ac
sollicitam.

Quid fles, Asterie, quem tibi candidi
Primo restituent vere Favonii,
Thyna merce beatum
Constanti juvenem fide
Gigen? ille notis actus ad Oricum
Post insana Capra sidera, frigidas
Noctis non sine multis

In-

Insomnis lacrymis agit.
Atqui sollicitæ nuntius hospitæ
Suspire Chloen, & miseram tuis
Dicens ignibus urit.
Tentat mille vafer modis.
Ut Proctum mulier perfida credulum
Falsis impulerit criminibus, nimis
Casto Bellerophonti
Maturare necem, refert.
Narrat pene datum Pelea Tartaro,
Magnessam Hippolytem dum fugit abstinentis;
Et peccare docenteis
Fallax historias moveret,
Frustra; nam scopulus surdior Icari
Voces audit, adhuc integer. At, tibi
Ne vicinus Enipeus
Plus justo placet, cave.
Quamvis non aliis flectere equum sciens
Æque conspicitur gramine Martio,
Nec quisquam citus æque
Tusco donata alveo:
Prima nocte domum clade, neque in vias
Sub cantu querilæ despice tibi:
Et te sape vocanti
Duram, difficilis mane.

AD MÆCENATEM.

ODE VIII.
Cur Calendis Martis, Icum uixrem non habeat: nibi-
lominus sacrificet, & epuletur tamen.

M Artis cælebs quid agam Calendis,
Quid velint flores, & acerra thuris

Ple-

CARMINUM

Plena , miraris , positusque carbo in
Cespite vivo,
Docte sermones utriusque linguz.
Voveram dulcic̄ epulas , & album
Libero caprum , prope funeratus
Arboris iſtu.
Hic dies , anno redeunte , festus,
Corticem astrictum pice dimovet
Amphoræ , fumum bibere institutæ
Consule Tullio.
Sume , Mænas , cyathos amici
Sospitis centum : & vigiles lucernas
Perfer in lucem : procul omnis esto
Clamor , & ira.
Mitte civiles super urbe curass
Occidit Daci Cotisonis agmens
Medus infestis sibi luctuosus
Dissiderat armis:
Servit Hispanæ vetus hostis ore
Cantaber , sera domitus catena:
Jam Scythæ laxo meditantur arcu
Cedere campis.
Negligens , ne qua populus laborer,
Parce privatus nimium caveret
Dona præsentis cape latus horæ , &
Linque severa.

A D. LYDIAM.

O D E X I X .
Dialogus Horatii , & Lydiei

HOR. D Onec gratus eram tibi,
Nec quisquam potius brachia candida

Ger-

LIBER III.

Cervici juvenis dabat:
Persarum vigui rege beatior.
LYD. Donec non aliam magis
Arsisti , neque erat Lydia post Chloëns
Multi Lydia nominis
Romana vigui clarior Ilia.
HOR. Me nunc Thressa Chloe regit,
Dulcic̄ docta modos , & citharæ sciens:
Pro qua non metuam mori,
Si parcent animæ fata superstici.
LYD. Me torret face mutua
Thurini Calais filius Ornithis
Pro quo bis patiar mori.
Si parcent puer fata superstici,
HOR. Quid si prisca redit Venus,
Diducotusque jugo cogit aheneo?
Si flava excutitur Chloe,
Rejectæque pater janua Lydiæ?
LYD. Quamquam sidere pulchrior
Ille est , tu levior cortice , & improbo
Iracundior Adria:
Tecum vivere amem , tecum obeam libens.

I N . L Y C E N .

O D E X .

Ut posita duritie , aliqua ipsius misericordia capiatur.
E xtremum Tanaim si biberes , Lice,
Szvo nuptæ viro me tamen asperas
Projectum ante fores objicere incolis
Plorares Aquilonibus.
Audis , quo strepitu janua , quo nemus

In-

CARMINUM

Iater pulchra satum teēta remugiat
Ventis & positas ut glaciit niveis
Puro lumine Jupiter?
Ingratam Veneri pone superbiam:
Ne currente retro funis eat rota.
Non te Penelopen difficultem procis
Tyrrhenus genuit parens.
O, quamvis neque te munera, nec preces,
Nec tinctus viola pallor amantium,
Nec vir Pieria pellice saucius
Curvat : supplicibus tuis
Parcas, nec rigida mollior æsculo,
Nec Mauris animum mitior anguis.
Non hoc semper erit liminis, aut aquæ
Celestis patiens latus.

A D M E R C U R I U M.

O D E X I .
Ut canthus sive dilector, quibus Lyde stelli possit.
Danaidum fabula.
Mercuri, (nam te docilis magistro
Movit Amphion lapides canendo)
Tuque testudo resonare septem
Callida nervis,

Nec loquax olim, neque grata, nunc &
Divitium mensis, & amica templis,
Dic modos, Lyde quibus obstinatas
Applicet aureis:

EQuæ velut latis equa trima campis,
Ludit exultim, metuitque tangi,
Nuptiarum expers, & adhuc protervo.

Cruda marico,

Tu

LIBER III.

Tu potes tigreis, comiteisque sylvas
Ducere : & rivos celeres morari.
Cessit immanis tibi blandienti
Janitor aula
Cerberus: quamvis furiale centum
Muniant angus caput, exeatque
Spiritus teter, saniesque manet
Ore trilingui.
Quin & Ixion, Tytiusque vultu
Risit invito : stetit urna paullum
Sicca , dum grato Danai puellas
Carmine mulces.

Audiat Lyde scelus, atque notas
Virginum poenas , & inane lymphæ
Dolum fundo percutias imo,

Seraque fata,
Quæ manent culpas etiam sub Orcos;
Impia, (nam quid potuere majus?)
Impia sponsos potuere duro
Perdere ferro,
Una de multis face nuptiali
Digna perjurum fuit in parentem
Splendide mendax , & in omne virgo
Nobilis ævum:

Surge , quæ dixit juveni marito,
Surge , ne longus tibi somnus, unde
Non times , detur : socerum , & scelestas

Falle sorores!
Quæ , velut naēta vitulos lenxz,
Singulos (ehu) lacerant : ego illis
Mollior , nec te feriam , neque intra
Clastra tenebo.

Me pater savis oneret catenis,
Quod viro clemens misero pepercis;

CARMINUM

Me vel extremos Numidarum in agros
Classe releget.

I., pedes quo te rapiunt, & auræ,
Dum favet nos, & Venus: i secundo
Omine: & nostri memorem sepulcro
Scalpe querlam.

AD NEOBULEN.

ODE XII.

Zam Hebri adolescentis amore captam, interie se, &
desidæ dedisse.

Miserarum est, nec amori dare ludum, ne-
que dulci.
Mala vino lavare: aut exanimari metuentis
Patruæ verbera lingue.
Tibi qualum Cithereæ puer ales, tibi telas,
Operosæque Minerva studium auferit, Neobule,
Liparae nitor Hebri:
Simul unctos Tiberinis humeros lavit in undis,
Eques ipso melior Bellerophonte, neque pugno,
Neque segnì pedi viñus:
Caus idem per apertum fugenteis agitato
Grege cervos jaculari: & celer arcto laticantem
Fruticeto excipere aprum.

AD FONTEM BANDUSIAM.

ODE XIII.

Commendat ejus amanitatem,

OFons Bandusie, splendorior vitro,
Dulci digne mero, non sine floribus,

Cras

LIBER III.

Cras donaberis hædo:
Cui frons turgida cornibus
Primis, & Venerem, & prælia destinat;
Frustra: nam gelidos inficit tibi
Rubro sanguinè rivos,
Lascivi sovoles gregis.
Te flagrantis atrox hora Canicula
Nescit tangere: tu frigus amabile
Fessis vomere tauris
Præbes, & pecori vago.
Fies nobilium tu quoque fontium;
Me dicente, cavis impositam ilicem,
Saxis, unde loquaces
Lymphæ desiliunt tuæ.

AD POPULUM ROMANUM.

ODE XIV.

Cæsaris vittoriam canit, eamque sacrificiis, & fes-
tis dapibus prosequi horatur.

Herculis ritu modo dictus, o plebs,
Morte venalem perfisse laurum,
Cæsar, Hispana repetit Penateis
Victor ab ora.

Unico gaudens mulier marito
Prodeat, castis operata sacris:
Et soror clari ducis, & decoræ
Supplice vieta
Virginum matres, juvenumque nuper
Sospitum. Vos, o pueri, & puellæ
Jam virum expertæ, male inominatis
Parcite verbis.

CARMINUM

Hic dies vere mihi festus atras
Eximet curas : ego nec tumultum,
Nec mori per vim metuam, tenente
    Cæsare terras.
I, pete unguentum, puer, & coronas,
Et cadum Marsi memorem duelli;
Spartacum si qua potuit vagantem
    Fallere testa.
Dic & arguta properet Nærz,
Myrrhenum nodo cohidente erinam:
Si per invisum mora janitorem
    Fieri abito.
Lenit albescens animos capillus,
Litium, & rixæ cupidos protervæ.
Non ego hoc ferrem callidus juventa,
    Consule Plancio.

IN CHLORIM VETULAM.

ODE XV.

Vi saltem vetula nequitæ, & libidini modum
    consumuas. H
Uxor pauperis ibici,
Tandem nequitæ fige modum tuz,
Famosisque laboribus.
Maturo propior desine funeri
Inter ludere virgines,
    Est stellis nebola spargere candidis.
Non, si quid Pholoen satis,
    Et te, Chloris, decet : filia rectius
Expugnat juvenum domos.
Pulso Thyas uti concita tympano.

Illiæ

LIBER III.

77

Illiæ cogit amor Nothi
Lascivæ similem ludere caprez:
Te lana prope nobileni
    Tonus Luceriam, non cithara decent,
Nec flos purpureus rosæ,
Nec poti vetulam face tenus cadi.

AD MÆCENATEM.

ODE XVI.

Auro omnia parent. Horatius vero contentus est sua
    sorrie, unde beatus existit.

Inclusam Danaen turris ahenea,
Robustæque fores, & vigilum canum
Tristes excubie munierant satis
Nocturnis ab adulteris.
Si non Acrisum, virginis abdita
Custodem pavidum, Jupiter, & Venus
Risissent : fore enim tutum iter, & patens,
Converso in pretium Deo.
Aurum per medios ire satellites,
Et perrumpere ayan saxa, potentius
Ictu fulmineo. Concidit auguris
Argivi doribus, obluctrum

Demersa excidio : diffidit urbium
Portas vir Macedo, & subruit annulos.
Reges muniperibus. Monera navium
    Sævos illaqueant duces.
Crescentem sequitur cura pecuniam,
Majorumque famæ. Jure perhorruï
Late conspicuum tollere verticem,
Mæcenæ, equitum decus.

F 3

Quar-

Quanto quisque sibi plura negaverit,
Ab Dis plura feret, Nil cupientium
Nudus castra peto : & transfuga divitum
Parteis linqueru gestio:
Contemptu dominus splendidior rei,
Quam si quicquid arat impiger Appulus.
Occultare meis diceret horreiss:
Magnas inter opes inops.
Pura rivus aqua , silvae jugerum
Paucorum , & segetis certa fides mea,
Fulgente imperio fertilis Africa
Fallit sorte beatior,
Quamquam nec Calabriæ mella ferunt apes,
Nec Lastigonia Bacchus in amphora
Languescit mihi , nec pinguis Gallicis.
Crescent vellera pascuiss:
Importuna tamen pauperies abest:
Nec , si plura velim , tu dare deneges.
Contracto melius parva cupidine
Vectigalia porrigan:
Quam si Mygdoniis regnum Halyattei
Campis continuem. Multa potentibus
Desunt multa. Bene est , cui Deus obtulit
Parca quod satis est manu.

A D A E L I U M L A M I A M.

O D E X V I I L

Primum nobilitatem ipsius lauda: deinde admonet , ut
se preparat ad diem crastinum , qui pluviosus fore
videbatur , bilariter exigendum.

ALi , vetusto nobilis ab Lamo,
(Quando & priores hinc Lamias ferunt

Denominatos : & nepotum.
Per memorē genus omne fastos
Auctore ab illo ducit originem,
Qui formiarum monia dicuntur
Princeps , & innantem Marice
Litoribus tenuisse Litim,
Late tyrannus) eras foliis nemus
Multis , & alga litus inuill
Demissa tempestas ab Euro
Sternet aquæ nisi fallit augur
Annoea cornix. Dum potes , aridum
Componit lignum : eras genium mero
Curahis , & porco bimestri,
Cum famulis operum solutis.

A D F A U N U M.

O D E X V I I I .

Datum silvestrem , infernum , & pestilensem precavimus,
ut per suos transiens agros , sibi , & sineque
sit propitius.

FAUNE , Nympharum fugientium amatos,

Per meos finies , & aprica rura

Lenis incendas , abeasque parvis

Aequus alumnis:

Si tener pleno cadi hedus anno,

Larga nec desunt Veneris sodali,

Vina crateræ: yetus atra multo

Fumat odore.

Ludit herboso pecus omne campo,

Dum tibi Nonæ redeunt Decembres:

Festus in pratis vacat otioso.

Cum bove pagus:

Inter audaceis lupus errat agnos,
Spargit agrestis tibi silva frondeis,
Gaudet inuisam pepulisse fossor
Ter pede terram.

A D T E L E P H O M
ODE XIX.

Reprehendit eum , quod veterum historiarum studio de-
ditus , ea , qua ad hilariter , & juvante-
vendum pertinent , negligat.

Quantum distet ab Inachos
Codrus , pro patria non timidus mori,
Narras , & genus Aaci ,
Et pugnata sacro bella sub Ilio;
Quo Chium pretio cadum
Mercemur , quis aquam tempere ignibus;
Quo prabente domum , & quota
Pellignis caream frigoribus , taces.
Da lunz propere novz ,
Da noctis mediz , da , puer auguris
Murenæ : tribus aut novem
Miscendor cyathos pocula commodis.
Qui Musas amat impareis ,
Ternos ter cyathos attonitus petet
Vates : treis prohibet supra
Rixarum metuens , tangere Gracia
Nudis juncta sororibus ,
Insanire juvat . Cur Berecynthie
Cessant flamingi tibiae
Cur pendet tacita fistula cum lyra
Parcentis ego dexteras

Odi:

Odi : sparge rosas : audiatur invidus
Dementem strepitum Lycus ,
Et vicina , seni nos habilis Lyco.
Spissa te nitidum comæ ,
Puro te similem , Telephe , vespero ,
Tempesta petit Chloe:
Me lensus Glyceria torret amor mez.

A D PYRRHUM.

ODE XX.

Ne formosum Nearebum à sua meretricula abstrabat.

NON vides , quanto moveas periclo ,
Pyrrhe , Getulæ carulos lexe?
Dura post paulo fugies inaudax

Prælia rapros:
Cum per obstantes juvenum catervas
Ibit , insignem reperiens Nearchum:

Grande certamen , tibi præda cedat
Major , an illi
Interim dum tu celereis sagittas :

Promis , hæc denteis acuit timendos ,

Arbiter pugna posuisse nudo

Sub pede palmami

Fertur , & leni recreate vento

Sparsum odoratis humerum capillist

Qualis aut Nireus fuit , aut aquosa

Rapetus ab Ida

AD AMPHORAM.

ODE XXI.

Ex qua se in Corvini gratiam, vinum vescutum prompatum ostendit, & occasione oblata vini laudes commemorat.

Onus nata mecum, consule Manlio,
Seu tu querelas, sive geris jocos,
Seu rixam, & insanos amores,
Seu facilem, pia testa, somnum:
Quocumque leclum nomine Massicum
Servas, moveri digna bono die;
Descende, Corvino jubento
Promere languidiora vina.
Non ille, quamquam Socraticis madet
Sermonibus, te negligit horridus.
Narratur & prisci Catonis
Saepē mero incaluisse virtus.
Tu lene tormentum ingenio admoveas
Plerumpue duro: tu sapientum
Curas, & arcanum jocosum.
Consilium retegis Lyxo:
Tu spem reducis mentibus anxiis,
Viresisque, & addis corona pauperis
Post te, nec iratos trementi.
Regum apices, neque militum arma.
Te, Liber, &, si laxa aderit. Venus
Segnesque nodum solvere Gratia,
Vivæque producent lucernæ,
Dum rediens fugat astra Phœbus.

AD DIANAM.

ODE XXII.

Diana consetras pinum villa sue propinquam, & quod tannis verris immolata sanguine arborem hanc aspersurum se volet.

Montium custos, nemorumque, Virgo,
Quæ laboranties utero puellas
Ter vocata audis, adimisque letho,
Diva triforis:
Imminens villa tua pinus esto:
Quam per exactos ego latus annos,
Verris obliquum meditantis iustum
Sanguine donem.

AD PHIDYLEM.

Ad Phidylem
Suader, ut Deos puris manibus, & conscientia bene
actæ via collat.
Cælo supinas si tuleris manus
Nascente luna, rustica Phidyle
Si thure placaris, & horna
Fruge Læris, avidaque porca
Nec pestilenter sentiet Africum
Fœcunda vitis, nec sterilem seges
Rubiginem, aut dulces alumen
Pomiferò grave tempus anno.
Nam, quæ nivali pascitur Algido.

Devota , quercus inter , & ilices,
Aut crescit Albani in herbis
Victria , pontificum securim
Cervice tinger : te nihil attinet
Tentare multa cæde bidentium
Parvus coronantem marino
Rore Deos , fragilique myrto.
Immunis aram si tetigit manus
Non sumptuosa blandior hostia
Mollivit aversos Penates
Farre pio , & saliete mica.

IN AVAROS.

ODE XXIV.

In avaros invicitur , qui domos dominibus rubinde ad-
dunt , in ipso etiam mari edificantes : cum tamen
nulla adficia necessitate mortis eos liberare possint.
Ad hac autem mala extirpanda , una cum prava illa
angendi opes cupiditate , disciplina asperiori opus
esse dicit.

Intactis opulentior
Thesauris Arabum , & divitis Indiz ,
Clementis licet occupies
Tyrrhenum omne tuis , & mare Apulicum:
Si figit adamantino
Summis verticibus dira necessitas
Clavos : non animum metu ,
Non mortis lequeis expedites caput.
Campestres melius Scythæ ,
Quorum plaustra vagas rite trahunt domos.
Vivunt , & rigidi Getæ.

Im-

Immetata quibus jugera liberas
Fruges , & Cererem ferunt
Nec cultura placet longior annua:
Defunctumque laboribus
Æquali recreat sorte vicarius.
Illic matre carentibus
Privignis mulier temperat innocens:
Nec dotata regit virum
Conjux , nec nitido fudit adultero.
Dos est magna parentum
Virtus : & mequens alterius viri
Certo fædere castitas:
Et peccare nefas , aut premium est moni.
O quis , quis volet impias
Cædis , & rabiem tollere civicam?
Si quæret pater urbium
Subscribi statuus indomitam audeat.
Refranare licentiam ,
Clarus postgenitus : quatenus heu nefas ,
Virtutem incolumem odimus ,
Sublatam ex oculis quærimus invidi.
Quid tristis querimonix ,
Si non suppicio culpa reciditur?
Quid leges sine moribus
Vanæ proficiunt : si neque servidis
Pars inclusa caloribus
Mundi , nec Borez finitimum latus ,
Durataque gelo nives
Mercatorem abigunt : horrida callidi
Vincunt æqua navæ ,
Magnum pauperies opprobrium , jubet
Quidvis & facere , & pati ,
Virtutisque viam descretere arduæ.
Vel nos in Capitolium ,

Quo

CARMINUM

Quo clamor vocat, & turba faventium,
Vel nos in mare proximum
Gemas, & lapides aurum, & inutile,
Summi materiem mali,
Mittamus. Scelerum si bene pœniter,
Eradenda Cupidinis
Pravi sunt elementa, & teneræ nimis
Mentes asperioribus
Firmando studiis. Nescit equo rudit
Hærere ingenuus puer,
Venarique timeri: ludere doctior,
Seu Græco jubeas trocho,
Seu malis verita legibus alea:
Cum perjuria patris fides
Consortem socium fallat, & hospites,
Indignoque pecuniam
Heredi properet. Scilicet improbz
Crescent divitiaz, tamen
Curte nescio quid semper abest rei.

AD BACCHUM.

ODE XXV.

Se Bacchi instinctu, efflatuque concitatum, nova que-
dam, & inaudita de Augusto dicturam.

Quo me, Bacche, rapis tui (eis,
Plenumque in nemora, aut quos agor in spe-
Velox mente nova? quibus
Antris egregii Cœsaris audiar
Æternus meditans decus.
Stellis inserere, & concilio Jovis?
Dicam insigne, recens, adhuc

In-

LIBER III.

87.

Indictum ore alio. Non secus in jugis
Edonis stupiat Eviæ,
Hebrum prospiciens, & nive candidam
Thræcem, ac pede barbaro
Lustratam Rhodopen: ac mihi devio
Rivos, & vacuum nemus
Mirari liber. O Naiadum potens,
Baccharumque valentum
Proceras manibus vertere fraxinos.
Nil parvum, aut humili modo,
Nil mortale loquar. Dulce periculum est,
O Lenæ, sequi Deum
Cingentem viridi tempora pampino.

AD VENEREM.

ODE XXVI.

Se jam senem factum, rebus amatoris minus aptum esse.
Vixi puellis nuper idoneus,
Et militavi non sine gloria:
Nunc arma, defunctumque bello
Barbiton hic paries habebit,
Lævum marinæ qui Veneris laetus
Custodit: hic, hic ponite lucida
Funalia, & veleis, & arcus
Oppositis foribus minaceis.
O, qui beatam Diva tenes Cyprum, &
Memphim carentem Sitionia nive,
Regina, sublimi flagello
Tange Chloen semel arrogantem.

AD

AD GALATEAM NAVIGATURAM.

ODE XXVII.

Deterret eam præcipue exemplo Europa,

Impios paræ recinentis omen. O, nol levitas
Ducat, & prægnans canis, aut ab agro
Rava decurrens lupa Lænuvino,
Fœtaque vulpes.
Rumpit & serpens inter institutum,
Si per obliquum similis sagitta
Terruit manus. Ego cui timnebo
Providus auspex,

Antequam stanteis repeat paludes
Imbrium divina avis imminentum,
Oscinem corvum prece suscitabo
Solis ab ortu.

Sis licet felix, ubicumque mavis,
Et memor nostri, Galatea, vivas:
Teque nec lavus vetat ire picus,

Nec vaga cornix,
Sed vide, quanto trepidet tumultu
Pronus Orion & ego, quid sit atterit nosidem
Adix, novi, sinuus & quid albus

Pecchet Iapyx.
Hostium uxores, puerique cæcos
Sentiant motus orientis Austri, &
Æquoris nigri fremitum, & trementeis

Verbere ripas,
Sic & Europe niveum dolos
Creditit tauro latus, at scatentem
Belluis pontum, mediasque fraudcis
Falluit audax.

Nuper in pratis studiosa floruen, &
Debitæ Nymphis opifex coronæ,
Nocte sublustræ, nihil astra præter
Vidit, & undas.

Quæ simul centum tetigit potentem
Oppidis Creten, Pater o relictum
Filiæ nomen, pietasque dixit
Vixit furore!

Unde & quo veni? levis una mor est
Virginum culps: vigilans ploro
Turpe commissum & an vino carentem

Ludit imago
Vana, quæ porta fugiens eburna
Somnium dicit, meliusne fluctus
Ire per longos fuit: an recenteis
Carpere flôres?

Si quis infamem mihi nunc juvencum
Dedat iratæ, lacerare ferro, &
Frangere enitar modo multum amati
Cornua monstri.

Impudens liqui patios Penateis,
Impudens Orcum moror. O Deorum
Si quis hæc audis, utinam inter errem
Nuda leones.

Antequam turpis macies decenteis
Occupet malas, teneraque succus
Defluat prædæ, speciosa quatro
Pascere tigreis.

Vilis Europe, pater urget absens:
Quid mori cessas? potes hac ab orno
Pendulum, zona bene te secura,
Lædere collum.

Sive te rupes, & acuta letho
Saxa delectant: age, te procellæ

CARMINUM

Crede veleci: nisi herile mavis
 Carpere pensum
 Regius sanguis , dominæque tradi.
 Barbaræ pellex. Aderat querenti
 Perfidum ridens Venus , & remisso
 Filius arcu:
 Mox ubi lusit satis : Abstinero,
 Dixit , irarum , calidæque rixæ:
 Cum tibi invisis laceranda reddet
 Cornua taurus.
 Uxor invicti Jovis esse nescis?
 Mitto singultus : bene ferre magnam
 Disce fortunam : tua seclusus orbis
 Nomina ducet.

AD LYDEN.

ODE XXVIII.

Diem Neptuno sacrum hilariter exigendum esse.

FESTO quid potius die
 Neptuni facias? prome reconditum,
 Lyde , strenua Cæcubum;
 Munitæque adhibe vim sapientia.
 Inclinare meridiem
 Sentis: ac veluti stet volucris dies,
 Parcis deripere horreo
 Cessantem Bibuli consulis amphoram.
 Nos cantabimus invicem
 Neptunum , & virideis Nercidum comas:
 Tu curva recines lyra
 Latonam , & celestis spicula Cynthias:
 Summo carmine , quæ Cnidon

Ful.

LIBER III.

Fulgenteisque tenet Cycladas , & Paphon
 Junctis visit oloribus,
 Dicitur : merita nos quoque nania.

AD MÆCENATEM.

ODE XXIX.

Invitat eum ad canam bilarem , publicis curi missis.

TYrrhena regum progenies , tibi
 Non ante verso lene merum cado
 Cum flore , Mæcenas , rosarum , &
 Pressa tuis balanus capillis
 Jamdudum apud me est. Eripe re morte:
 Ne semper uidum Tibur , & Æsula
 Declive contempleris arvum , &
 Telegoni juga parricide.
 Fastidiosam desere copiam . &
 Molem propinquam nubibus arduis:
 Omite mirari beatæ
 Fumum , & opes , strepitumque Romæ.
 Plerumque gratæ dixitibus vices,
 Mundæque parvo sub lare pauperum
 Cœnz , sine aulæis , & oscro
 Sollicitam explicuere frontem.
 Jam clarus occulatum Andromedæ pater
 Ostendit ignem : jam Procyon furit,
 Et stella vesani Leonis,
 Sole dies referente siccos.
 Jam pastor umbras cum grege languido,
 Rivumque fessus quærit , & horridi
 Dumeta Sylvani : caretque
 Ripa vagis tacitura ventis.

G 2

Tu

CARMINUM

Tu civitatem quis deceat status,
Curas , & urbi sollicitus , times,
Quid Sères , & regnata Cyro
Bactra parent , Tanaisque discors.
Prudens futuri temporis exitum
Caliginosa nocte premit Deus;
Ridetque , si mortalis ulera
Fas trepidat. Quod adest , memento
Componere & quus : cetera fluminis
Ritu feruntur , nunc medio alveo
Cum pace delabentis Etruscum
In mare , nunc lapides adesos ,
Stirpesque raptas , & pecus , & domos
Volventis una , non sine montium
Clamore , vicinæque silvæ:
Cum fera diluvies quietos
Irritat amnis. Ille potens sui ,
Latusque deget , cui licet in diem
Dixisse . vixi : cras vel aera
Nube polum , pater , occupato ,
Vel sole puro : non tamen irritum
Quodcumque retro est , efficiet ; neque
Diffinget , infectumque reddet ,
Quod fugiens semel hora vexit.
Fortuna sa' o lata negocio , &
Ludum insolentem ludere pertinax ,
Transmutat incertos honores ,
Nunc mihi , nunc aliis benigna.
Laudo manentem. Si celeris quatit
Pennas , resigno qua dedit , & mea
Virtute me involvo , probamque
Pauperiem sine dote quarro .
Non est meum , si mugiat Africis
Mallus procellis , ad mistras preces

LIBER III.

Decurrere , & votis pacisci ,
Ne Cypri & Tyriæque merces
Adant avaro divitias mati.
Tum me biremis præsidio scaphæ
Tutum per Ægros tumultus
Aura ferat , geminusque Pollux.

AD MELPOMENEN MUSAM.

ODE XXX.

Scribendis carminibus lyricis se melius consuluisse immortalitati nominis sui dicit , quam si obtinuissest , ut sibi ærea statua , aut pyramides erigerentur. Præcipuumque laudis materiam fore innuit , quod primus ex Latinis in hoc carminum genere Gracos imitatus fuerit.

Exegi monumentum ære perennius ,
Regalique situ Pyramidum altius:
Quod non imber edat , non Aquilo impotens
Possit diruere , aut innumerabilis
Annorum series , & fuga temporum.
Non omnis moriar , multaque pars mei
Vitabit Libilitanam. Usque ego postera
Crescam laude recens ; dum Capitolium .
Scander cum tacita virgine pontifex .
Dicar , qua violens obstrepit Aufidus ,
Et , qua pauper aqua Daunus agrestium
Regnator populorum , ex humili potens
Princeps Æolium carmen ad Italos .
Deduxisse modos. Sume superbiam
Quæsitam meritis , & mihi Delphica
Lauro cinge volens , Melpomene , comam .

Q. HORATII
FLACCI
CARMINUM
LIBER IV.

ODE I.

Se jam ea estate esse , ut à rebus amatoriis , & carminibus ludieris , & venereis , alieno esse animo debeat , & tamen Ligurini vesano amore torri.

INeermissa , Venus , diu
Rursus bella moves : parce , precor , precor.
Non sum qualis eram bona
Sub regno Cynarz. Desine dulcium
Mater sava Cupidinum ,
Circa lustra decem flectere mollibus
Jam durum imperis : abi
Quo blanda juvenum te revocant preces .
Tempestivius in domum
Paulli , purpureis ales oloribus ,
Comissabre Maximii :
Si torre jecur quaris idoneum .
Namque & nobilis , & decens ,
Et pro sollicitis non tacitus reis ,
Et centum puer artium ,
Late signa feret militiz tuae :
Et quandoque potentior
Largi muneribus riserit amuli ,

LIBER IV.

Albanos prope te lacus
Ponet marmoream sub trabe citrea .
Illic plurima naribus
Duces thura : lyraque , & Berecynthia
Dele fabere tibia
Mixtis carminibus non sine fistula .
Illic bis pueri dic
Numen cum teneris virginibus tuum
Laudantes , pede candido
In morem Salium , ter quatient humum .
Me nec femina , nec puer
Jam , nec spes animi credula mutui ,
Nec certare juvat mero ,
Nec vincire novis tempora floribus :
Sed cur heu ! Ligurine , cur
Manat rara meas lacryma per genas ?
Cur facunda parum decoro
Inter verba cadit lingua silentio ?
Nocturnis te ego somnis
Jam caprum teneo , jam volucrem sequor
Ter per graminia Martii
Campi , te per aquas , dure , volubileis .

AD ANTONIUM JULUM , M. ANTONII
Triumviri filium .

ODE II.

Antiquos Poetas imitari periculosum est.
PIndarum quisquis studet amulari ,
Jule , ceratis ope Dardaea
Nititur pennis , vitreo daturus
Nomina ponto .

Monte decurrentis velut annis, imbræ
Quæ super notas alucre ripas,
Fervet, immensusque ruit profundo
Pindarus ore,
Laurea donandus Apollinari,
Seu per audacis nova dithyrambos
Verba devolvit, numerisque fertur
Lege solutis:
Seu Deos, regesve canit, Deorum
Sanguinem, per quos cecidere justa
Morte Centauri, cecidit tremenda
Flamma Chimæra:
Sive quos Elea domum reducit
Palma caelestis pugilemve, equumve
Dicit, & centum potio signis
Munerè donat.
Elibili sponsæ juvenemve raptum
Florat, & vircis, animumque, moresque
Aureo educt in astra, nigroque
Invidet Orco.
Multæ Dircaæ levat aura cygnum,
Tendit, Antoni, quotiens in altos
Nubium tractus: ego apis Matinæ
Mote modoque
Grata carpentis thyma per laborem
Plurimum circa nemus, uvidique
Tiburis rivos, operosa parvus
Caemina fingo.
Concines majore Poeta plestro
Casarem, quandoque trahet feroceis
Per sacrum clivum, merita decorus
Frondæ, Sicambros:
Quo nihil majus meliusve terris
Fata donavere, bonique Diyi,

Nec

Nec dabunt, quamvis redeant in aurum
Tempora priscum.
Concines latosque dies, & urbis
Publicum Iudum, super impetrato
Fortis Augusti reditu, forumque
Litibus orbum.
Tum meæ, (si quid loquor audiendum)
Vocis acceder bona pars: & o Sol
Pulcher, o laudande, canam, recepto
Cæsare, felix.
Isque dum procedi, Io triumphæ,
Non semel dicemus, Io triumphæ,
Civitas omnis: dabimusque divis
Thura benignis.
Te decem tauri, totidemque vacæ,
Me tener solver virtus, relicta
Matre, qui largis juvenescit herbis
In mea vota:
Fronte curvatos imitatus igneis
Tercium Lunæ referunt ornum,
Qua notam duxit; niveus videri,
Cetera fulvus.

AD MELPOMENÆ.

ODE III.

*Se nasum esse ad poetice, ejusque beneficio nominis
immortalitatem, & gloriæ conseculum esse.*

Quem tu, Melpomene, semel
Nascentem placido lumine videris,
Illum non labor Istinius
Clarabit pugilem: non equus impiger

Cor-

Curru ducet Achaico
 Victorem , neque res bellica Deliis
 Ornatus foliis ducem,
 Quod regum tumidas contudérat minas,
 Ostendet Capitolio:
 Sed , quæ Tibur aquæ fertile p̄ffluunt,
 Et spissa nemorum cœta,
 Fingent Æolio carmine nobilem.
 Roma principis urbium
 Dignatur soboles inter amabileis
 Vatum posere me choros:
 Et jam dente mopus mordeor invido.
 O testudinis aura
 Dulcem que strepitum, Pieri, temperas;
 O mutis quoque piscibus
 Donatura cygni, si libear , sonum:
 Totum muneris hoc tui est,
 Quod monstror digito prætereuntium
 Romanæ fidicen lyra:
 Quod spiro, & placeo (si placeo) tuum est.

AD ROMAM.

ODE IV.

Dyus Neronis , qui fuit Augusti Cœsaris privignus , victorias de Rhæsis , & Vindelicis celebrat . Quin etiam Claudi Neronis fortia quadam facta commemorat .

Qualem ministrum fulminis alitem,
 (Cui rex Deorum regnum in aëris vagas
 Permisit , expertus fidèlem
 Jupiter in Ganymede flavo)
 Olim juventas , & patrius vigor

Nido laborum propulit inscius
 Vernique , jam nimbis remotis;
 Insolitos docuere nitus
 Venti paventem : mox in ovilia
 Demisit hostem vividus impetus;
 Nunc in reluctanteis dracones
 Egit amor dapis , atque pugna:
 Qualemve latiss caprea pascuis
 Intenta , fulva matris ab ubere,
 Jam lac̄e depulsum leonem ,
 Dente novō peritura vidit:
 Videre Rhæsis bella sub Alpibus
 Drusum gerentem , & Vindelicis quibus.
 Mos unde deductus per omne
 Tempus Amazonia securi
 Dextras obarmet , querere distuli:
 Nec scire fas est omnia : sed diu ,
 Lateque vicitras caterva
 Consilii juvenis revicta
 Sensere , quid mens sita , quid in doles q.
 Nutrita sandis sub penetralibus
 Posset , quid Augusti paternus
 In pueros animus Nerones.
 Fortes creantur fortibus , & bonis:
 Est in juvencis , est in equis patrum
 Virtus : neque imbellem feroceis
 Progenerant aquilæ columbam
 Doctrina sed vim promovet insitam,
 Reisque cultus pectora roborant:
 Utcumque defecere mores ,
 Dedecorant bene tata culpe.
 Quid debeas , o Roma , Neronibus ,
 Testis Meraurum flumen : & Asdrubal
 Devictus , & pulcher fugatis

Ille dies Latio tenebris,
Qui primus alma risit adores;
Dirus per urbcs Afer ut Italas.
Ceu flamma per tadas , vel eurus:
Per Siculas equitavit undas.
Post hoc secundis usque laboribus
Romana pubes crevit , & impio
Vastata Poenorum tumultu
Fana Deos hadueret rectos.
Dixitque tandem perfidus Annibal,
Cervi , luporum præda rapacium,
Sectamur ultra , quos opimus
Fallere , & effugere est triumphus.
Gens , qua cremeat fortis ab illo
Jactata Tuscis æquoribus , sacra,
Natosque , maturosque patres
Pertulit Ausonias ad urbeis,
Duxis ut ilex tonsa bipennibus
Nigra feraci frondis in Algidu
Per damna , per cædeis , ab ipso
Dicit opes animunque ferro.
Non hydra scæto corpore firmior
Vinci dolentem crevit in Herculem
Monstrumve submisore Colchi
Majus , Echionizve Thebæ.
Menses profundo , pulchrior evenit:
Luctere , multa proruit integrum
Cum laude victorem : geritque
Prælia conjugibus loquenda.
Carthagini jam non ego nuntios
Mittam superbos : occidit , occidit
Spes omnis , & fortuna nostri
Nominis , Asdrubale interempto.
Nil Claudit non perficiunt manus;

Quas

Quas & benigno numine Jupiter
Defendit , & curæ sagaces
Expedunt per acuta belli.

AD AUGUSTUM.

ODE V.

Ut tandem in urbem redas.

D Ivis ore bonis , optime Romulæ
Custos genitî , abes jam nimium diu:
Macrum redditum pollicitus Patrum
Sancto concilio , redi.

Lucem reddé tuæ , dux bonæ , patræ:
Instar veris enim vultus ubi tuus
Affiluit populo , gratior it dies

Et soles melius nitent. **I** ORIA VI.
Ut mater juvenem , quem Natus invido
Flatu Carpathii trans maris æquora
Cunctantem spatio longius annuo
Dulci distinet a domo,
Votis , omnibusque , & precibus vocat:
Curvo nec faciem litore dimovet:
Sic desideriis icta fidelibus

Quixit patria Cæarem.
Tutus bos etenim rura perambulat:
Nutrit farra Ceres , almaque Faustitas:
Pacatum volitant per mare navies:
Culpari metuit fides:
Nullis polluit costa domus stupris:
Mos , & lex maculosum edomuit nefas:
Laudantur simili prole pueræz:
Culpam poena premit comes.

Quis

Quis Parthum paveat? quis gelidum Scythen?
 quis Germania quos horrida parturit
 Fœtus? incolumi Cæsare, quis ferz
 Bellum curer Iberia?
 Condit quisque diem collibus in suis,
 Et vitem viduas ducit ad arboreis:
 Hinc ad yna venit latus, & alteris
 Te mensis adhibet Dæum:
 Te multa prece, te prosequitur mero
 Defuso pateris: & Laribus tuum
 Miscet numen, uti Græcia Castoris,
 Et magni memor Herculis.
 Longas o utinam, dux bone, ferias
 Præstes Hesperiz: dicimus integro
 Sicci mane die, dicimus uidi,
 Cum Sol Oceano subest.

IN APPOLLINEM, ET DIANAM.

O D E VI.

Carmen secularē.

Dive, quem proles Niobæ magnæ
 Vindicem lingua, Tityosque rapto
 Sensit, & Trojæ prope victor alte
 Phthius Achilles,
 Ceteris major, tibi miles impar;
 Filius quamvis Thetidis marinæ
 Dardanas turreis quereret tremenda
 Cuspide pugnax.
 Ille, mordaci velut icta ferro
 Pinus, aut impulsa cypressus euro,
 Procidit late, posuitque collum in
 Pulvere Teucro.

Ille

Ille non inclusus equo Minervæ
 Sacra mentito, male feriatos
 Troas, & latam Priami choreis
 Falleret aulam:
 Sed palam captis gravis, heu nefas, heu!
 Nescio fari pueros Achivis
 Ureret flammis, etiam latentem
 Matris in alvo:
 Ni tuis flexus Venerisque gratae
 Vocibus, Divum pater annuisset
 Rebus æneæ potiore ductos
 Alite muros.
 Doctor argute fidicen Thalæ
 Phœbe, qui Xantho lavis amne crineiss,
 Daunia de fende decus camæna
 Levis Agyeu.

Spiritum Phœbus mihi, Phœbus artem
 Carminis, nomenque dedit poete.
 Virginum primæ, puerique claris
 Patribus orti,
 Delix tutela Dex, fugacéis
 Lincas, & cervos cohidentis arcu.
 Lesbium servate pedem, meique
 Pollicis idum:
 Rite Latonæ puerum canentes,
 Rite crescentem face Noctilucam,
 Prosperam frugum, celeremque pronus
 Volvere menseis.

Nupra jam dices: ego Dis amicum,
 Sæculo festas referente luces:
 Reddidi carmen, docilis modorum
 Vatis Horati.

AD

AD L. MANLIUM TORQUATUM.

ODE VII.

Veris adventu, & aqua omnibus hominibus moriendi
conditione sine sp̄ revivisciendi, omniumque rerum
mutatione, & vicissitudine proposita, invitat ad
bilaricer, jucundaque vivendum.

Diffugere nives : redeunt jam gramina campis,
Arboribusque comæ:
Mutat terra vices, & decrescentia ripas
Flumina præterunt:
Gratia cum Nymphis, geminisque sororibus audet
Ducere nuda choros.
Immortalia ne spes monet annus, & alnum
Quæ rapit hora diem.
Frigora mitescunt zephyris : ver proterit æstas,
Interitura, simul
Pomifer autumnus fruges effuderit : & mox
Bruma recurrit iners.
Damna tamen celeres reparant cælestia Lunæ:
Nos ubi decidimus,
Quo pater Æneas, quo Tullus dives ; & Ancus,
Pulvis, & umbra sumus.
Quis scit, an adjiciant hodiernæ crastina summæ
Tempora Di superi?
Concta manus avidas fugient heredis, amico
Quæ dederis animo.
Cum semel occideris, & de te splendida Minos
Fecerit arbitria,
Non, Torquate, genus, non te faciundia, non te
Restitueret piegas,

Infer-

LIBER IV.

105

Infernis nèque enim tenebris Diana pudicum
Liberat Hyppolytum:
Nec Lethæa valet Theseus abrumpere caro
Vincula Pirithoo.

AD MARCIUM CENSORINUM.

ODE VIII.

Nihil est, quad homines magis immortales reddere pos-
sit, quam Poetarum carmina.

Donarem pateras, grataque commodus,
Censorine, meis xra sodalibus;
Donarem tripodas, præmia fortium
Grajorum: neque ut pessima munera
Ferres, divate me scilicet artium
Quas aut Parrhasius protulit, aut Scopass;
Hic saxo, liquidis ille coloribus
Sollers, nunc hominem ponere, nunc Deum,
Sed non hæc mihi vis: nec tibi talium
Res est, aut animus deliciarum egens,
Gaudes carminibus: carmina possumus
Donare, & pretium dicere muneri,
Non incisa notis marmora publicis,
Per quæ spiritus, & vita reddit bonis
Post mortem ducibus: non celere fugæ,
Rejectæque retrorsum Annibalis minæ:
Non incendia Carthaginis impiz,
Ejus qui domita nomen ab Africa
Lucratus rediit, clarissimi indicante
Laudes, quam Calaber Pierides: neque,
Si chartæ silent quod bene feceris,
Mercedem tuleris: quis foret Iliæ,

H

Ma-

Mavortisque puer , si taciturnitas
Obstaret meritis invida Romuli?
Ereptum Stygiis fluctibus Æacum
Virtus , & favor , & lingua potentium
Vatum divitibus consecrat insulis.
Dignum laude virum Musa vetat mori,
Calo Musa beat. Sic Jovis interest
Optatis epulsi impiger Hercules:
Clarum Tyndaridæ sudes ab infimis
Quassas eripiunt æquoribus ratis:
Ornatus viridi tempora pampino
Liber vota bonos ducit ad exitus.

AD MARCUM LOLLIUM.

ODE IX.

Scripta sua nunquam interitura. Sine pectatum ope Vir-
tutem obliuione sempiterna deleri. Se suis versibus
res à Lollo gestas memoria prodierunt. Lauz conser-
tie, & ceterarum virtutum.

NE forte credas interitura , que
Longe sonantem natus ad Ausidum
Non ante vulgatas per artes
Verba loqui socianda chordis.
Non , si priores Maenios tener
Sedes Homeris , Pindaricæ latent,
Cæque , & Alcæ minaces,
Stesichorique graves Camœneæ
Nec , si quid olim lusit Anacreon,
Delevit ætas : spirat adiuc amor,
Vivuntque commissi calores
Æolia fidibus pueræ.

Non

LIBER IV.

Non sola comptos arsit adulteri
Crincis , & aurum vestibus illatum.

Mirata , regalisque cultus,
Et comites , Heleni Lacana:

Primusve Teucer tela Cydonio

Direxit arcu : non semel Ilios
Vexata : non pugnavit ingens

Idomeneus , Sthenelusve solus

Dicenda Musis prælia : non ferox
Hector , vel acer Deiphobus gravcis

Excepit iactus pro pudicis

Conjugibus , puerisque primus:

Vixere fortes ante Agameninona

Multi ; sed omnes illacrymabiles

Urgentur , ignotique longa

Nocte , carent quia vate sacro.

Paullum sepulta distat inertis

Celata virtus. Non ego te meis

Chartis inornatum silebo.

Torre tuos patiar labores

Impune , Lolli , carpere lividas

Obliviones. Est animus tibi,

Retrumque prudens , & secundis

Temporibus , dubiusque rectus

Vindex avaræ fraudis , & abstinentis

Ducentis ad se cuncta pecunie,

Consulque non unius anni

Sed quicquies bonus , atque fidus

Judex honestum prætulit utili , &

Rejecit alto dona nocentium.

Vultu - per obstanteis catervas

Explicitus sua victor armis

Non possidentem multa vocaveris

Recte beatum : rectius occupat

107

No.

CARMINUM

Nomen beati, qui Deorum

Muneribus sapienter uti,

Duramque caler pauperem pati;

Pejusque letho flagitium timet;

Non ille pro charis amicis,

Aut patria timidus perire.

AD LIGURINUM.

ODE X.

*Ut, dum per etatem licet, fruatur forma sua bono;
alioqui fore, ut ipsum sero paniteat; cum sios
ille etatis exaruerit.*

O crudelis adhuc, & Veneris muneribus potens;
Insperrata tux cum veniet pluma superbix;
Et quæ nunc humeris involitant, deciderunt comæ,
Nunc & qui color est puniceæ flore prior rose,
Mutatus, Ligurine, in faciem verterit hispidam:
Dices heu (quoties te in speculo videris alterum)
Quæ mens est hodie, cur eadem non puer fuit?
Vel cur his animis incolumes non redunt genæ?

AD PHYLLOIDEM.

ODE XI.

*Die natali Macenatis, qui erat Id. Apr. invitatus
eum ad epulas.*

EST mihi nonum superantis annum
Plenus Albani cadus: est in horto,
Phylli, nec tenuis apium coronis,
Est hedera vis.

Mul-

LIBER IV.

Multa, qua crincis religata fulges;

Ridet argento domus: ara castis

Vincta verbenis avet immolato

Spargier agno:

Concta festinat manus: huc, & illuc

Cursante mistæ pueris puella;

Sordidum flammæ trepidant rotantes

Vertice fumum.

Ut tameñ noris, quibus advoceris

Gaudiis: Idus tibi sunt agenda,

Qui dies mensem Veneris marina

Findit Aprilē:

Jore solemnis mihi, sanctiorque

Pene natali proprio: quod ex hac

Luce Macenas meus effluenteis

Ordinat annos.

Telephum, quem tu peis, occupavit

(Non tux sortis juvenem) puella

Dives, & lasciva, tenetque grata

Compede vincitum.

Terret ambustus Phaeton avaras

Spes: & exemplum grave præbet ales.

Pegasus terrenum equitem gravatus

Bellerophontem,

Semper ut te digna sequare: &, ultra

Quam licet sperare nefas putando,

Dispares vites. Ago jam meorum

Finis anorum,

(Non enim posthac alia calcabo

Femina) condisce modos, amanda

Voce quos reddas: minuentur atque

Carmine cura.

H 3

AD

AD VIRGILIUM.

ODE XII.

Desribit veris adventum, & Virgilium ad conovium
sub conditione invitas.

JAM veris comites, quæ mare temperant,
Impellunt animæ linteæ Thracia;
Jam nec præta rigent, nec fluvii strepunt
Hibernæ nive turgidi;
Nidum ponit, Ityn flebiliter gemens,
Infelix avis, & Cæcopia domus
Aternum opprobrium, quod male barbaras
Regum est ulta libidines.
Dicunt in tenero gramine pinguium
Custodes ovium carmina fuscata:
Delictantque Deum, cui pecus, & nigra
Colles Arcadiæ placent.
Adduxere sicut tempora, Virgili:
Sed præsum Calibus ducere Liberum
Si gestis, jnvenum nobilium cœliens,
Nardo vina mereberis.
Nardi parvus onyx elicit cadum,
Qui nunc Sulpiciis accubat horreis,
Spes donare novas largus amaraque
Curarum eluere efficas.
Ad quæ si properas gaudia, cum tua
Velox merce veni: non ego te meis
Immunem meditor tingere poculis,
Plena dives ut in domo.
Verum pone moras, & studium lucet
Nigrorumque memor, dum licet, ignium,

Mis-

Misce stultitiam consilii brevem:
Dulce est despere in loco.

IN LYCEUM.

ODE XIII.

Insultat ei, quod iam anus fiat, & libidine flagrans
contemnatur à juventibus.

Audire, Lyce, Di mea vota, Di
Audire, Lyce. Es anus, & tamen
Vis formosa videris,
Ludisque, & bibis impudens:
Et cantu tremulo pota cupidinem
Lentum sollicitas, Ille virentis, &
Doctæ psallere Chiræ
Pulchris excutat in genis.
Importunus enim transvolat aridas
Quercus, & refugit te, quia luridi
Dentes, te quia ruga
Turpant, & capitibz nives.
Nec Coæ referunt jam tibi purpuræ,
Nec cari lapides tempora, quæ semel opni audieris
Notis condita fastis
Inclusit volueris dies.
Quo fugit Venus? heu! quoce color? decens
Quo motus? quid habes illius, illius,
Quæ spirabat amores,

Quæ me surpuerat mibi?
Felix post Cynaram, notaque & artium
Gratarum facies: sed Cynarae brevis:
Annos fata dederunt,
Servatura diu patrem

H 4

Cor-

CARMINUM

Cornicis vetulæ temporibus Lycenti
Possent ut juvenes visere fervidi,
Multo non sine risu,
Dilapsam in cineres facem.

AD AUGUSTUM.

ODE XIV.

A Senatu, populoque Romano honores Augusto tribui non
possunt; qui virtutes ejus equare valent.

QUÆ cura Patrum, quave Quiritium
Plenis honorum munericibus tuas,
Auguste, virtutes in æsum
Per titulos, memoresque fastus
Æternet? o, qua soi habitabilis
Illustrat orat, maxime principum,
Quem leges expertes Latinae
Vindelicij didicere nuper,
Quid Marte posses. Milite nam tu
Drusus Genaunos, implacidum genus,
Breunosque velocis, & arceis
Alpibus impositas tremendis
Dejecit acer plus vice simplici,
Major Neronum mox grave prælum
Commisit; innaneisque Rhætos
Auspiciis pepulit secundis:
Spectandus in certamine Martios,
Devota morti pectora liberæ
Quantis fatigaret ruinis,
Indomitus prope qualis undas
Exercet Auster, Pleiadum choro
Scindente nubeis: impiger hostium

LIBER IV.

Vexare turmas, & frementem
Mittere equum medios per ignes,
Sic tauriformis volvitur Aufidus
Qua regna Dauni præflui Appuli.
Cum saxit, horrendamque cultis
Diluvieni minatur agris;
Ut barbarorum Claudio agmina
Ferrata vasto diruit impetu,
Primosque, & extremos metendo
Stravit humum sine clade victor;
Te copias te consilium, & tuos
Prabente Divos: nam cibi quo dia
Portus Alexandriæ supplex;
Et vacuam patetefit solam,
Fortuna lustro prospera tertio
Bellii secundos reddidit exitus,
Laudemque, & opratum peractis

Imperius decus arrogavit.
Te Cantaber non ante domabilis,
Medusque, & Indus, te profugus Scythes
Miratur, o turela præsens
Italiz, domineque Rômæ,
Te fontium qui celas origines
Nilusque, & Ister, te rapidus Tigis,
Te belluosus, qui remotis
Ostrepit Oceanus Britannis,
Te non paventes funera Galliz,
Duraque tellus audit Iberiz;
Te exinde gaudentes Sicambri
Compositis venerantur armis.

AUGUSTI LAUDES.

ODE XV.

*Se non esse idoneum ad canenda Lyricis verba
Augusti encomia.*

Phoebus voleat pralia me loqui,
Vicias & urbis, increpuit lyra,
Ne parva Tyrrhenum per aquor
Vela darem. Tua, Cæsar, atas
Fruges & agris retrulit uberes,
Et signa nostro restituit Jovi
Drepta Parthorum superbis
Postibus, & vacuum duellis
Janum Quirini clausit, & ordinem
Rectum evaganti fræna licentia
Injecit, emovitque culpas,
Et veteris revocavit artus;
Per quas Latinum nomen, & Italz
Crevere vires, famaque, & Imperi
Porrecta majestas ad ortum
Solis, ab Hesperio cubili.
Custode rerum Cæsare, non furor
Civilis, aut vis exiget otium
Non ira, quæ procudit enseis,
Et miseras inimicat urbis.
Non qui profundum Danubium bibunt,
Edixa rumpent Julia; non Getz,
Non Seres, infidiles Persæ,
Non Tanaim prope flumen orti.
Nosque & profestis lucibus, & sacris,
Inter jocosu[m] munera Liberi,

Cum

LIBER IV.

115

Cum prole, matronisque nostris,
Rite Deos prius apprecati,
Virtute functos more patrum dices,
Lydis remisto carmine tibiis
Trojamque, & Anchisen, & aliaz
Progeniem Veneris canemus.

Q. HORATII
FLACCII
EPODON

LIBER.

AD MÆCENATEM.

ODE I.

Macenni ad bellum Atticum proficiens comitem se
offert, non tam, quod praesentia sua quicquam com-
modi sit ei altatus, quam quod minus de salute
eius sollicitus sit futurus.

I Bis Liburnis inter alta navium,
Amice, propugnatula;
Paratus omne Cesaris periculum
Subire, Mæcenæ, tuo
Quid nos, quibus te vita si superstite
Jucunda si contra, gravis?
Utrumque jussi persecuerum otium
Non dulce, ni tecum simil;

An